

สรุปและขอเสนอแนะ

โทรทัศน์เป็นสื่อที่ให้อะอมลทั้งภาพและเสียงพร้อมกัน ในแง่ของเทคโนโลยีการศึกษา โทรทัศน์มีอิทธิพลที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน การที่สามารถนำโทรทัศน์มาใช้ประโยชน์ในห้องสมุดได้ ก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะนำเอาคุณลักษณะของโทรทัศน์มาเพิ่มคุณภาพในด้านการบริหารและบริการ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยในประเทศไทยยังไม่มีให้นำโทรทัศน์มาใช้ประโยชน์ดังกล่าว วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จึงมีความมุ่งหมายที่จะเสนอโครงการใช้โทรทัศน์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เพื่อให้บุคคลผู้เกี่ยวข้อง กับห้องสมุดมองเห็นหนทางที่จะใช้ประโยชน์ของโทรทัศน์ทั้งในด้านการบริหารและบริการ

ในการศึกษาใช้วิธีค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับโทรทัศน์ และส่งแบบสอบถามไปยังหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยในประเทศไทย 17 แห่ง

สรุป

ประเทศต่าง ๆ อาทิ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส จีน โปแลนด์ รัสเซีย ญี่ปุ่น และไทย ได้ใช้ประโยชน์ของโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และโทรทัศน์เพื่อการสอนอย่างกว้างขวางในการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาได้ใช้โทรทัศน์กับการเรียนทุกระดับ และการสอนวิชาต่าง ๆ เท่าที่จะจัดรายการให้เป็นประโยชน์ขึ้นมาได้ ในการเรียนทางโทรทัศน์บางวิชา ผู้เรียนสามารถสอบเพื่อรับประกาศนียบัตร หรือปริญญาได้เช่นเดียวกับผู้ทำการศึกษาในสถาบันนั้น ๆ

โทรทัศน์อาจนำมาใช้ประโยชน์ทางห้องสมุดได้อีกด้านหนึ่ง เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของการบริหารและบริการในห้องสมุด สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ใช้ประโยชน์ของโทรทัศน์ในห้องสมุดมากที่สุด และห้องสมุดบางแห่งมีสถานีโทรทัศน์วงจรปิดเป็นของตนเอง เพื่อส่งรายการไปยังผู้นอกกับ

เท่าที่ห้องสมุดในสหรัฐอเมริกาได้เคยนำโทรทัศน์มาใช้ประโยชน์ในห้องสมุดทั้งทางด้านการบริหาร และบริการ ได้แก่ การจัดรายการโทรทัศน์ทั้งรายการบันเทิง และให้ความรู้ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์วงจรปิด และเปิด การใช้โทรทัศน์เป็นเครื่องมือทางวิชาชีพ เช่น ใช้ในการให้บริการตอบคำถาม ใช้ในการเลือกซื้อหนังสือ และใช้เป็นเครื่องตรวจห้องอ่านหนังสือ เป็นต้น การจัดสถานที่ในห้องสมุดสำหรับให้ชมและเรียนวิชาจากรายการโทรทัศน์ การใช้โทรทัศน์ปฐมเทศน์ของสมเด็จพระสังฆราช และการถ่ายทอดการใช้โทรทัศน์ประชาสัมพันธ์ของสมุด

จากการสำรวจสถานภาพและการใช้โทรทัศน์ของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยในประเทศไทย 17 แห่ง ปรากฏว่าไม่มีห้องสมุดใดเคยนำโทรทัศน์มาใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการบริหารและบริการ โครงการใช้โทรทัศน์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจึงจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยนำโทรทัศน์มาใช้ประโยชน์ดังกล่าว ตามความเหมาะสมของสภาพห้องสมุดในประเทศไทย

ทางด้านการบริหาร หอสมุดกลางอาจนำโทรทัศน์มาใช้ประโยชน์ได้คือ ใช้โทรทัศน์ฝึกงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะ ใช้โทรทัศน์เป็นเครื่องตรวจห้องอ่านหนังสือ และห้องอื่น ๆ ในหอสมุดกลาง และใช้โทรทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์ของสมุด

สำหรับการให้บริการนั้น หอสมุดกลางอาจใช้โทรทัศน์วงจรปิดจัดรายการโทรทัศน์เพื่อความรู้ ใช้โทรทัศน์ปฐมเทศน์ของสมเด็จพระสังฆราช ให้บริการการศึกษาจากแถบบันทึกภาพในห้องสมุด และใช้โทรทัศน์ในการให้บริการตอบคำถาม และช่วยค้นคว้า

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง โครงการใช้โทรทัศน์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่งส่วนหนึ่งของการวิจัยได้กล่าวถึงโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และโทรทัศน์เพื่อการสอนนั้น ผู้ทำการวิจัยพบว่า เอกสารที่เกี่ยวกับประเทศไทยโดยตรงยังไม่มีผู้ใครรวบรวมพิมพ์เป็นเล่ม เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานที่ดำเนินงานทางด้านโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และโทรทัศน์เพื่อการสอน ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดำเนินงานโทรทัศน์เพื่อการศึกษาอยู่โดยตรง ได้จัดพิมพ์ข้อมูลดังกล่าวขึ้นเพื่อให้ผู้ทำการ

วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการค้นคว้าหาข้อมูล และเพื่อให้บุคคลทั่วไปได้รับความรู้ตลอดจน
ตระหนักถึงบทบาท และคุณค่าของโทรทัศน์ที่มีต่อการเรียนการสอน

อนึ่ง วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ศึกษาเฉพาะการนำโทรทัศน์มาใช้ประโยชน์ทางด้าน
บริหารและบริการของห้องสมุดเท่านั้น เป็นการกล่าวถึงโทรทัศน์เพียงสื่อเดียว ห้องสมุด
ยังอาจนำสื่อทัศนูปกรณ์ชนิดอื่นมาใช้ประโยชน์ได้อีกมากในห้องสมุด อาทิ วิทยุ และแถบ
บันทึกเสียง เพื่อขยายบริการของห้องสมุดและเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของบริการห้องสมุด
นักศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์รุ่นต่อไป ควรจะได้ทำการวิจัยในเรื่องดังกล่าว

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย